

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴۶ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترق

روزنامه

دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ • ۷ ذی‌القعده ۱۴۴۶ • ۵ می ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۰۱ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۱۴ • اذان صبح فردا ۳:۲۲ • طلوع آفتاب ۵:۰۷

معلم فداکار مدرسه عشایری ایل بزرگ سرداری هر روز مسیر ۴۰ کیلومتری را برای تدریس دانش‌آموزان طی می‌کند. این معلم فداکار در زمان کوچ عشایر با آنها همراه شده و به مناطق گرمسیر کوچ می‌کند. عشایر ایل سرداری این معلم را جزئی از خانواده خود می‌دانند. عکس: فرزاد منتی، تسنیم

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

روز معلم، روز دفاع از علم

بابک زمانی

نورولوژیست

است. تکنولوژی‌ای که فارغ از دانش باید بر آن «لویاتان مدرن» نام نهاد. غولی که بر همه‌چیز سیطره پیدا می‌کند. ارتباطات انسانی، اخلاقیات، نحوه تعامل با مدرنیته و تکنولوژی همه و همه

عکس: محمد نازکی، تسنیم

حیطه‌های گوناگون دانش هستند. حیطه‌ای که بدون باور عمیق به مبانی دانش، هیچ‌کدام از اینها به نتیجه مطلوب نخواهند رسید. بنابراین دانشکده‌ها و دانشگاه‌هایی که به وسعت در هر شهر و روستا پراکنده‌اند، ابتدا باید ایمان و اعتماد را به دانش بیاموزند و بعد آن دانش خاص را.

ایمان به راستی دانش، آسان نیست؛ به‌خصوص آن زمان که شائبه‌های بسیار به انحای مختلف روح و جان را می‌فریبند و می‌فرسایند. در این میان معلمانی که دفاع از دانش در سخت‌ترین شرایط را وجهه همت خود می‌سازند و بدون کوچک‌ترین شائبه تردید دانش را از هر آلودگی پیرایش می‌کنند، هم این معبد را نگهداری می‌کنند، هم دفاع از دانش را آموزش می‌دهند و هم افکار عمومی را به‌راستی آنچه دانش می‌گوید، هرچه بیشتر متقاعد می‌کنند.

در سال‌های گذشته هجوم شبه‌علم با اسامی مختلف علیه دانش طب، رشد بی‌مانندی داشت. رشدی که به‌طور مستقیم توسط دولت تبلیغ و تقویت می‌شد. در این شرایط دشوار، نقش استادانی که با قلم یا زبان و بیاپه از مقابله با شبه‌علم، با نام‌های «طب ایرانی»، «طب سنتی» و امثال آن کوتاه نیامده‌اند و در برابر اخراج علم از دانشگاه ساکت ننشسته‌اند، فراموش نشدنی است.

روز معلم بر دانشوران جوان اما بزرگی که در آینده سپر دفاع از دانش را پایین نخواهند آورد مبارک باشد.

تحلیل‌خوانی

شایعه؛ پلی تا واقعیت

وحید معتمدنژاد

در جامعه‌ای که آگاهی عمومی مخرج مشترک بسیاری از معادلات و تعاملات سیاسی نیست، شایعه تنها راه برای بروز مواضع فکری و سیاسی است. شایعه براساس فرهنگ حاکم در هر جامعه‌ای قابل بررسی است که از دل آن آمال، آرزوها و تمایلات اجتماعی، شکل مطالبه گرفته و

تا حصول نتیجه نهایی در بطن جامعه ادامه می‌یابد. معمولاً در جوامعی که دموکراسی در آنها کم‌رنگ است، شایعه به‌عنوان ابزاری در جهت «رضایت‌مندی و ارضای اجتماعی» نقش ایفا کرده و نیازهای جامعه را هرچند به صورت آتسی و زودگذر مرتفع می‌کند. شایعه گرچه اغلب بر پایه خبرچینی استوار است، اما در بیشتر جوامع حکم خبر پیدا می‌کند. از سویی دیگر، زمانی که در

جامعه‌ای اعتماد و اطمینان به مبانی گفت‌وگو و عمل سیاسی و نیز نشر شفاف آن کم‌رنگ می‌شود، شایعه پرچمدار خلأ اجتماعی شده و در مقام «جست‌وجوگر» به دنبال کشف حقایق عمل می‌کند. شایعه، پدیده‌ای اجتماعی است که در بستر اضطراب با تمام تعاریف سیاسی، فرهنگی و اجتماعی از خود چهره‌ای متفاوت با مسیر عادی زندگی نشان داده و چنانچه به کنترل و تثبیت اوضاع بیش‌آمه نینجامد، چه‌بسا به آسیب‌های اجتماعی و باهنجاری‌های غیرقابل کنترل منتهی شود و این زمانی است که منافع گروهی و فردی و حتی سیاسی می‌تواند در معرض خطر جدی قرار گیرد. انتقال شایعه و پذیرش آن از سوی جامعه، فرایندی اجتماعی است که افراد آن

در جامعه‌ای که آگاهی عمومی مخرج مشترک بسیاری از معادلات و تعاملات سیاسی نیست، شایعه تنها راه برای بروز مواضع فکری و سیاسی است. شایعه براساس فرهنگ حاکم در هر جامعه‌ای قابل بررسی است که از دل آن آمال، آرزوها و تمایلات اجتماعی، شکل مطالبه گرفته و تا حصول نتیجه نهایی در بطن جامعه ادامه می‌یابد. معمولاً در جوامعی که دموکراسی در آنها کم‌رنگ است، شایعه به‌عنوان ابزاری در جهت «رضایت‌مندی و ارضای اجتماعی» نقش ایفا کرده و نیازهای جامعه را هرچند به صورت آتسی و زودگذر مرتفع می‌کند. شایعه گرچه اغلب بر پایه خبرچینی استوار است، اما در بیشتر جوامع حکم خبر پیدا می‌کند. از سویی دیگر، زمانی که در

جامعه‌ای اعتماد و اطمینان به مبانی گفت‌وگو و عمل سیاسی و نیز نشر شفاف آن کم‌رنگ می‌شود، شایعه پرچمدار خلأ اجتماعی شده و در مقام «جست‌وجوگر» به دنبال کشف حقایق عمل می‌کند. شایعه، پدیده‌ای اجتماعی است که در بستر اضطراب با تمام تعاریف سیاسی، فرهنگی و اجتماعی از خود چهره‌ای متفاوت با مسیر عادی زندگی نشان داده و چنانچه به کنترل و تثبیت اوضاع بیش‌آمه نینجامد، چه‌بسا به آسیب‌های اجتماعی و باهنجاری‌های غیرقابل کنترل منتهی شود و این زمانی است که منافع گروهی و فردی و حتی سیاسی می‌تواند در معرض خطر جدی قرار گیرد. انتقال شایعه و پذیرش آن از سوی جامعه، فرایندی اجتماعی است که افراد آن

۳۳۶۵ کامیون

میزان: طی دو روز آمار کامیون‌های خروجی در گمرک بندر شهید رجایی در رویه واردات به رقم هزارو ۱۷۷ دستگاه رسید و در رویه ترانزیت خارجی و داخلی نیز دوهزارو ۱۷۵ دستگاه کامیون بارگیری و خارج شد. براساس این گزارش، هزارو ۱۲۵ فقره اظهارنامه گمرکی به گمرک اظهار شد که از این‌تعداد ۶۲۰ فقره به واردات، ۶۲ فقره به صادرات، ۴۰۹ فقره به ترانزیت خارجی و ۳۴ فقره به ترانزیت داخلی اختصاص داشت. این سؤال همچنین مطرح است که چرا کالاها از بندر ترانزیت نشده است؟ یکی از افراد صنفی، ارزان‌بودن کرایه‌ها را دلیل این اتفاق دانسته است.

۲۶۰۱ خودرو

رئیس کل دادگستری هرمزگان: در نتیجه تدابیر اتخاذشده تاکنون نسبت به ارزیابی خسارات هزارو ۸۱۶ دستگاه خودروی بدون بیمه بدنه و ۷۸۵ دستگاه خودروی دارای بیمه بدنه در حائۀ بندر شهید رجایی اقدام شده است که این مهم گامی در جهت حمایت از آسیب‌دیدگان و جبران بخشی از خسارات مالی وارده به آنان است. تاکنون تعداد زیادی از مالکان این خودروها حواله پرداخت خسارت خود را دریافت کرده‌اند و روند جبران خسارت درخصوص دیگر خودروها نیز به‌سرعت ادامه دارد. مالکان خودروهایی که بیمه‌نامه ندارند نیز بعد از ارزیابی، خسارات خود را دریافت می‌کنند.

کنسرت خوانی

از نفیسی تا مهران مدیری

کنسرت‌های متعددی در گوشه و کنار کشور برگزار می‌شود؛ کنسرت‌هایی از خواننده‌های پاپ و پرتعداد تا رستپال‌های پیانو و موسیقی کلاسیک. علاقه‌مندان می‌توانند مطابق با سلايق خود برنامه‌ای پیدا کنند.

فردا قرار است سهیل نفیسی آهنگ‌ساز و نوازنده گیتار، کنسرتی در تالار وحدت اجرا کند. نفیسی با اجرای منتخبی از آثارش، ۱۶ اردیبهشت در تالار وحدت و همچنین ۱۷ اردیبهشت در تالار رودکی روی صحنه می‌رود. سهیل نفیسی متولد ۱۳۴۶، از پیشکامان آهنگ‌سازی و نوازندگی گیتار در حوزه موسیقی تلفیقی است که تمامی رپرتوارهای اجرایی‌اش را از ساخته‌های خود انتخاب می‌کند. نفیسی تاکنون چهار آلبوم به نام‌های «ری‌را»، «ترانه‌های جنوب»، «چنگ و سرود» و «طرح نو» را روانه بازار کرده است و در کنسرت‌های پیش‌رو منتخبی از این آلبوم‌ها را اجرا می‌کند. این قطعات روی اشعاری از حافظ، شفیعی‌کنکی، نیما یوشیج، سهراب سپهری و... ساخته شده‌اند. مهران مدیری همان‌قدر که در عرصه سینما و تلویزیون پرتعداد است، شاید در عرصه موسیقی نتوانسته مورد توجه مخاطبان قرار گیرد، اما در چند سال گذشته او با اجرای برنامه‌های متعدد توانسته محبوبیت خود را حفظ کند؛ بنابراین می‌توان انتظار داشت که از کنسرت او در ۲۷ اردیبهشت استقبال زیادی شود، به‌خصوص که او هم‌زمان با انتشار آلبوم «جان بی‌قرار» خود کنسرتی با همین عنوان برگزار می‌کند. مهران مدیری پس از مدتی دوری از دنیای موسیقی، با این پروژه در سالن اسپیناس‌پلاس برنامه اجرا خواهد کرد. او در این کنسرت که قرار است در ابعاد کوچک برگزار شود، قطعات جدیدی را برای مخاطبانش اجرا خواهد کرد. این اجراها برپرفورمنس‌هایی از سجاد افشاریان در فواصل برنامه همراه خواهد بود. زمان آن یک ساعت و نیم خواهد بود و آهنگ‌ساز آن مهیار علیزاده و مدیر هنری آن رضا موسوی است. بلیت‌ها نیز از ۳۵۰ هزار تا یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شده است. آلبوم موسیقی «جان بی‌قرار» شامل هشت قطعه موسیقی است.

یادداشت

جزیره دورافتاده صداوسیما

سهام الدین بورقانی

اگر بخواهیم منصفانه صداوسیما را نقد کنیم، باید گفت این نهاد دیگر جایگاهی در میان افکار عمومی ندارد. نهادهی که قرار بود رسانه‌ای ملی و نقش‌آفرین در آگاهی‌بخشی و ارتقای فرهنگی جامعه باشد، نه‌تنها در ایفای این نقش موفق نبوده، بلکه در مواردی خود به بخشی از مشکل ساختار اطلاع‌رسانی کشور تبدیل شده است. ضعف‌های مدیریتی شدید، نگاه یک‌جانبه سیاسی و فقدان خلاقیت و جذابیت در تولید محتوا، صداوسیما را به رسانه‌ای کم‌اثر و بحران‌زا بدل کرده است.

سازمانی که با بودجه‌ای کلان از بیت‌المال اداره می‌شود، اکنون شبیه نهادهی ورشکسته است؛ نه مخاطب دارد، نه سوددهی و با این حال از بودجه تضمین‌شده‌اش مطمئن است. مدیریتش پاسخ‌گو نیست و اراده‌ای نیز برای اصلاح ساختار فرسوده‌اش دیده نمی‌شود. گاه‌گذاری پخش سریالی مانند «پایتخت» که با استقبال عمومی همراه می‌شود، بهانه‌ای برای افتخارآفرینی مصنوعی می‌شود، اما همه می‌دانند این‌موارد استثناست و نه قاعده و فاصله صداوسیما از مخاطب انکارنشده است.

در عصری که رسانه‌های اجتماعی و پلتفرم‌های مستقل با تولیدات باکیفیت‌تر، نقش پررنگ‌تری در زندگی مردم ایفا می‌کنند، تلویزیون دیگر جایگاه پیشین خود را در خانه‌ها ندارد. جهت‌گیری‌های صداوسیما که حتی نمی‌توان آنها را صرفاً «جناحی» خواند، اعتماد عمومی را نسبت به اخبار و تحلیل‌هایش از بین برده و مردم را به سمت منابع دیگر هل داده است. مخاطب امروز دیگر مثل گذشته نیست؛ او دقیق‌تر و انتخاب‌گراتر شده و تنها در مواردی خاص، مانند پخش مجموعه‌ای پرتعداد، ممکن است دوباره به تلویزیون رجوع کند.

اما شاید مهم‌ترین چالش صداوسیما نه در عرصه فرهنگی یا خبری، بلکه در رفتارهای غیردیپلماتیک و مغایر با منافع ملی نهفته باشد. این رفتارها اگرچه ممکن است از منظر مخاطب داخلی بی‌اهمیت جلوه کنند، اما در عمل صداوسیما را به ابزاری علیه دولت‌های غیرهمسو با خود بدل کرده‌اند. هنوز زمان زیادی از تسمخر مقامات سعودی در برنامه‌های پیشین نگذشته که بار دیگر در برنامه «سفر قند» شبکه قرآن، شاهد تکرار این رویکرد غیرسازنده بودیم. توضیحات مسئولان نیز نه قانع‌کننده بود و نه حاکی از نیت اصلاح. این در حالی است که دستگاه دیپلماسی کشور در تلاش برای بهبود روابط خارجی و کاهش تنش‌هاست؛ رویکردی که با همراهی مقام‌های عالی‌رتبه نظام دنبال می‌شود.

دلسوزان و تحلیل‌گران بارها هشدار داده‌اند که این رفتارها چه آسیب‌هایی به انسجام داخلی وارد می‌کند و چگونه تصویری نامنسجم از کشور در سطح جهانی ارائه می‌دهد. بزرگ‌ترین آسیبی که صداوسیما متحمل شده، گسست عمیقی است که با مردم پیدا کرده؛ نه حرف تازه‌ای دارد، نه قالبی نو. برنامه‌سازی‌ها همچنان شعاری‌اند و اعتماد عمومی به اخبار آن به پایین‌ترین حد ممکن رسیده است.

پرسش روشن این است: چرا مردم، به‌ویژه جوانان باید به چنین رسانه‌ای روی خوش نشان دهند؟ آیا مسئولان این سازمان عریض و طویل، این پرسش‌ها را از خود می‌پرسند؟ چه ایرادی دارد که با هر گرایش سیاسی، اندکی وسعت مشرب داشته باشند و دست به اصلاحات جدی در مدیریت، محتوا و سیاست‌گذاری رسانه‌ای خود بزنند؟ اصرار بر ادامه مسیرهای غلط و آزموده‌شده‌ای که حتی برای خود مدیران هم ناکارآمدی‌اش ثابت شده، چه توجیهی دارد؟ صداوسیما به نهادهی پرهزینه و بی‌اثر تبدیل شده که نه دستاوردی ملموس برای مردم دارد و نه اعتماد عمومی را همراه خود می‌بیند؛ رسانه‌ای که تنها هزینه می‌تراشد، بی‌آنکه در زندگی واقعی مخاطب، نقشی مفید ایفا کند.